

Dělostřelectvo u nás a v cizině.

Kapitán děl. Karel Grunc l:

Nový dělostřelecký materiál v cizině.

(Pokračování.)

Aby bylo umožněno rychlé přemísťování děla, je možno přinož s lafetou a hlavní sklopit nazad a v této poloze upevnit na jedné z pevných noh podstavce, která se rovněž v své polovině překlopí a tvoří chobot. Druhá sklopná noha je oporou hlavně. Tímto sklopením se celé dělo vyváží tak dobře, že lze pod ně snadno vsunout odpeřovanou nápravu s koly (pryžové obruče kol). K nápravě se připevní spodek lafety. Rovněž pod chobot, tvořený sklopenou jednou nohou podstavce se podsune malý dvoukolový podvozek (kolesna). Druhé (odmimací) 2 nohy podstavce se odejmou a připevní k nakolesněnému chobotu. Dělo takto připravené k dopravě váží 4405 kg. Je taženo traktorem. Zaměřovač má speciální konstrukci. Detaily o něm nejsou však známy.

Tříštivé granáty mají dvojité stěny a jsou opatřeny časovým zapalovačem. Střela váží 6'5 kg. Počáteční rychlost 750 m/vteř., dostřel 13.000 m. Dělo v palebném stanovišti váží 3300 kg.

4. Nový britský potiletadlový kanon Vickers Armstrong ráže 40 mm. (Data podle sovětské „Krasnoj Zvezdy“.)

Při váze střely 0'9 kg a počáteční rychlosti 720 m/vteř. má prý kanon maximální horizontální dostřel 6000 m, vertikální dostřel 4000 m. Hlavní lze dát elevaci 85°, odměr je neomezený. Bližší zprávy a detaily o konstrukci tohoto děla nejsou zatím ještě známy.

Podle téhož sovětského časopisu (z 2. 2. 1937) vyrobila též britská zbrojovka nové dělo ráže 75 mm, jehož hlaveň má délku rovnou 40 rážím. Stručná data: váha střely 7 kg, počáteční rychlost 700 m/vteř., maximální dostřel 13.000 m. Hlaveň spočívá na křížové lafetě. Rozsah odměru 0°—45°, náměru od —8° do +40°. Váha děla 1780 kg. Dělo má potah motorový.

5. Rakouský doprovodný kanon vz. 35 ráže 47 mm. (Data podle „Militär-Wochenblattu“ čís. 28/1937.)

Je to dělo se zpětným pohybem hlavně, s křížovou lafetou, s brzdovratným zařízením. Zákluz hlavně je měnitelný.

Hlavní části děla: hlaveň, vodící plášť hlavně, kolébka, horní lafeta, dolní lafeta. Dělo nemá ochranný štít.

Způsob dopravy: potah hipomobilní nebo automobilní nebo pomocí mužstva (dělo rozloženo). Při motorové dopravě (ve vleku) však je nutno jet menší rychlostí

vzhledem k poměrně malé váze děla. Polní lafeta má kola s pneumatikami. Kola se při střelbě odejmou.

Palná výška děla 62 cm, počáteční rychlost střely 630 m/vteř., dostřel 9 km (!), váha děla v palebném stanovišti něco přes 300 kg.

Jako střeliva se používá 47 mm průrazných granátů vz. 35 a 47 mm tříštivých granátů. Průrazný granát proráží na dálku 500 m ocelovou pancířovou desku, tlustou 44 mm. Střepiny tříštivého granátu působí v okruhu 300 m!!! Děla má být používáno hlavně v boji pěchoty s nepřátelskými kulomety a pěchotními děly a tanky. Každý pěší prapor rakouský má četu těchto děl (hipomobilní potah). Každá divise má jich celý oddíl, který je motorisován a má 2 baterie po 2 četách. Obsluha děla: 8 mužů. Pro hipomobilní potah se dělo naloží na zvláštní káru. Pracuje se nyní o organizaci motorisovaných čet těchto děl u pěchoty.

6. Dánský protiletadlový kanon vz. 32/L 49.

Má ráží 75 cm. Je odvozen z britské konstrukce Vickers Armstrong. Má vyměnitelnou duši hlavně. Zákluz hlavně je konstantní. Brzda je kapalinová. Lafeta spočívá na křížovém podstavci, jehož nohy jsou připevněny k střední spojovací části podstavce zvláštním šroubovým zařízením, umožňujícím vyrovnat náklon při nerovnostech terénu. Náměrové a odměrové řídicí má elektrický pohon. Zaměřovač je nezávislý a pracuje automaticky; výška a směr se stanoví cestou elektrickou. Rozsah náměru děla od 0° do 90°, odměr je neomezený. Střela (tvoří s nábojkou 1 kus) váží 1'8 kg, trhavina 6'5 kg. Celý náboj váží 10'5 kg. Počáteční rychlost střely 805 m/vteř., při níž se dosahuje maximálního vodorovného dostřelu 14.500 m, maximálního dostupu 10.000 m. Podle údajů „Dansk-Artilleri-Tidskrift“ váží dělo v palebném stanovišti 2812 kg. Dělo má potah motorový.

7. Nové výrobky švédské zbrojovky „Bofors“. (Data podle sovětské „Krasnoj Zvezdy“ z 10. I. 1937.)

a) Protiletadlový kanon „Bofors“ ráže 76.2 mm. Váha děla v palebném stanovišti 2600 kg, váha střely 6.5 kg, počáteční rychlost střely 750 m/vteř., maximální dostřel horizontální 14.500 m, maximální dostup 9.400 m. Rozsah náměru od -3° do +85°, rozsah odměru neomezený.

b) Protiletadlový kanon „Bofors“ ráže 75 mm, vz. 30. Váha střely 6'5 kg, počáteční rychlost 750 m/vteř., maximální dostřel a dostup jako u ráže 76'2 mm. Pochoďová váha děla 3700 kg. Střely jsou opatřeny chemickým zapalovačem, který působí dobře až do výšky 8000 m.

c) Protiletadlový kanon „Bofors“ ráže 80 mm. Váha střely 8 kg, počáteční rychlost střely 750 m/vteř., maximální horizontální dostřel 15.000 m, maximální dostup 9700 m, rozsah náměru od -3° do +85°, odměr neomezený. Váha děla v palebném stanovišti 6200 kg.

d) Nově se nyní zkouší 21 cm těžká houfnice. Váží 7800 kg, má hlaveň dlouhou 18'5 ráží, dostřel 13.000 m. Střela vážící 100 kg má počáteční rychlost 475 m/vt.

(Příště dále.)